

og betænkkelig Sag, som jeg her ikke vilde deres skal gaae ind paa, da den jo oftere er behandlet, og jeg ogsaa derom har udtalt min Overbeviisning — at, naar man var gaaet ind derpaa, og man da ikke vilde — hvad jeg vilde ansee for det Klogeste, som jeg ogsaa har taget mig den Frihed at sige — lade det staae hen, hvad der skal forstaaes ved Kongerigets særlige Anliggender, da Rigsdagen jo maa kjende dem, som virkelig ere det, hellere end at gaae ind paa en Dypregning, hvorved det let kan skee, at de vigtigste kunne glemmes; men naar man nu endelig vilde gaae ind paa en saadan Dypregning, eller, som her er skeet, tage den, som Ministeriet med god eller slet Betænkning forelægger, saa maatte man dog virkelig see til, at alle de vigtigste Anliggender ogsaa kom med, saaledes at de enten udtrykkelig bleve nævnte eller saaledes betegnede, at de ikke kunne miskjendes. Dette vilde jo for en stor Deel være skeet derved, at der i Dypregningen var blevet sagt: det er Justitsministeriet og alle de derunder hørende Sager, det er Indenrigsministeriet og alle de derunder hørende Sager, og endelig er det Kirke- og Underviisningsministeriet og alle derunder hørende Sager. Der vilde da kun være tilbage at bestemme med Hensyn til det indviklede, ja altsfor indviklede Finantsvæsen, hvorvidt Grundlovens Gyldighed og Rigsdagens Myndighed i den Henseende skulde gaae; men vi ville strax see, at det er paa ingen Maade den Vej, der er staaet ind paa. Saaledes som det nu er, kan man aldrig mere ansee noget Ministerium for at være et Ministerium for Kongeriget Danmark; og ikke heller kunde man kræve Ministrene til Regnskab som ansvarlige Ministre; men det er ikke blot dette. Der staaer i Lovforslagets § 2: „Justits- og Politivæsenet“. Dette er et Udtryk, der er saa forunderligt, hvilket De strax ville see, idet der staaer, „at Justits- og Politivæsenet — og allerede herved er der gjort Undtagelser — og derunder den almindelige Lovgivning, vedkommende borgerlige Forhold, Forbrydelser og Rettergang“, skulle være særlige Anliggender. Havde der nu blot staaet: „vedkommende borgerlige Forhold“, saa kunde

man paa staae, og det med Rette, at deri maatte alle borgerlige Forhold være indesluttede, men da der til de „borgerlige Forhold“ er føiet „Forbrydelser og Rettergang“, ja, da seer man let, at ere end ikke disse indesluttede i Begrebet „borgerlige Forhold“, da maa dette Udtryk tages i allernevreste Forstand. Her er altsaa hverken tydeligt eller ulydeligt Tale om vore Rettigheder og om vore Friheder, og Lovgivningen desangaaende, men kun om Forbrydelser og Rettergang, og at dette dog er utaaeligt, synes dog at maatte være indlysende. For nogle Dage siden tænkte jeg om, at det Tilfælde muligvis kunde indtræde, at Justitsministeren kom og sagde til Rigsdagen: „det er ønskeligt, at Preskelovgivningen bliver et Fællesanliggende“, og at saa Ministeriet ved en øjeblikkelig Samstemning af en føielig Rigsdag fik Preskelovgivningen udvoteret af de særlige Anliggender, saaledes at den blev en Fælles sag; men Alt dette er her ikke fornødent, det behøves her ikke. Efter denne Affattelse af Paragraphen kan nemlig Geheimestatsraadet til enhver Tid komme og paa staae, at disse vore Friheder og Rettigheder ere indbefattede under Fællesanliggenderne eller ligge i Regjeringens Haand. Der kunde altsaa ikke være Noget imod, at Regjeringen gav en Lov derom, uden at spørge den danske Rigsdag, som allerede isorveien har givet sit Minde til Indskrænkningen.

Gaaer man nu derefter over til at omtale Kirke- og Underviisningsvæsenet, saa staaer der blot: „Kirke- og Underviisningsvæsenet med de under Samme hørende Læreaanstalter“, slet intet Andet; men nu er det dog imidlertid vist, at der hører langt Mere under Kirke- og Skoledepartementet end Læreaanstalterne — og der er dog allerede gjort en Undtagelse med Hensyn til dem — der hører dertil den Indretning, som vi kalde en Kirke, og det saakaldte Kirkegods, som vi forleden omtalte. Hvor dette og Lignende skulde høre hen, det er jo Noget, som Ministeriet med Rette kunde paa staae at være udgaaet af Kongerigets særlige Anliggender og være overgaaet til de fælles Sager, eller være lagt i Regjeringens Haand.